

ВЪПРОСИ ЗА ВАКСИНИТЕ И ВАКСИНАЦИЯТА СРЕЩУ COVID-19

Безопасни ли са ваксините?

Ваксините, които България е осигурила за гражданите си, се използват по цял свят. Те са преминали успешно клинични изпитвания. Доказано е, че отговарят на всички изисквания за качество, безопасност и ефикасност, като другите лекарства. Проведени са проучвания сред голям брой доброволци от различни държави, на различна възраст, с или без придружаващи заболявания. По света вече са имунизирани над 2, 7 млрд. души.

Преди одобрение всички ваксини в ЕС се оценяват по същите високи стандарти като всяко друго лекарство. Това, което е различно за ваксините срещу COVID-19, е, че скоростта на развитие и потенциалното одобрение са много по-бързи поради спешната ситуация, свързана с общественото здраве. За целта Европейската агенция по лекарствата (ЕМА) създаде специална експертна работна група и процедури за бърз преглед, за да оцени висококачествените предложения на компаниите във възможно най-кратки срокове, като същевременно гарантира солидни научни доказателства за ползата от ваксините.

Защо е важно да се ваксинирам?

Ваксините предпазват от тежко протичане на заболяването. Най-важно е ваксина да получат възрастните хора и тези с хронични заболявания, защото рискът от тежко боледуване, влизане в болница и летален край при тях е най-висок. Но не трябва да забравяме, че ваксината дава индивидуална защита. Затова колкото повече хора се имунизират, толкова по-бързо ще преодолеем пандемията.

Безплатна ли е ваксината?

Да, ваксините са безплатни за всички. Няма значение дали сте здравноосигурен/а или не. Ако желаете да се имунизирате, посетете общопрактикуващ лекар или имунизационен пункт.

Вярно ли е, че ваксините имат сериозни странични ефекти?

Не, това не е вярно. Хората не трябва да се притесняват, защото страничните реакции са нормални и преминават бързо. Такива са отпадналост, болка в мускулите, главоболие и зачервяване на мястото на инжекцията. Обикновено те се появяват веднага след ваксинацията и преминават за часове. Симптомите показват, че имунната система отговаря на ваксината и създава антитела срещу вируса. Такива реакции обаче не са задължителни – голяма част от ваксинираните не проявяват никакви симптоми.

В случай на проява на неочаквана странична реакция, уведомете медицинското лице, поставило ваксината, или ваксинационния пункт, в който е приложена. Сигнал може да подадете и чрез online формуляра на интернет страницата на Изпълнителната агенция по лекарствата (ИАЛ): <https://www.bda.bg/bg/формуляр-за-съобщаване-на-нежелани-лекарствени-реакции-от-медицински-специалисти>, както и на телефон 02 8903417.

Каква е разликата между ваксините срещу COVID-19?

Ваксините срещу COVID-19 са разработени на базата на различни технологии:

- иРНК – тези ваксини обучават нашите клетки как да произвеждат протеин (или част от протеин), който предизвиква имунен отговор. Този имунен отговор ни предпазва от заразяване, ако истинският вирус навлезе в организма ни. Технологията за създаване на иРНК ваксина е разработвана в продължение на няколко десетилетия. Те не съдържат жив вирус и не оказват влияние на човешката ДНК. иРНК са ваксините на BioNTech/Pfizer и Moderna, както и тази на CureVac, която към момента се оценява от ЕМА.
- аденовирусни – след като бъде приложена, ваксината доставя в организма ни ген на SARS-CoV-2. Клетките го използват, за да произведат безопасен фрагмент от коронавируса, или т.нар. “spike” протеин. Иммунната система разпознава този протеин като чужд и така се активира естествената защита на организма. Такива са ваксините на AstraZeneca и на Janssen, както и руската Sputnik V, която към момента се разглежда от ЕМА.
- антигенни – използва се антиген на вируса. При контакта с него имунната система се активира и произвежда специфични антитела, които да неутрализират патогена при повторна среща с него. Такава е ваксината на Novavax, която понастоящем се оценява от ЕМА.

Мога ли да се ваксинирам, ако вече съм преболедувал?

Да. Дори да сте преболедували, съществува риск от повторна инфекция. Все още няма категорични данни колко дълго продължава т. нар. „естествен имунитет“. Преболедувалите могат да се ваксинират 3 месеца след като са били диагностицирани с COVID-19. При лицата, заболели от COVID-19 след прилагане на първа доза от ваксините с двудозов режим, втората доза ваксина трябва да се постави не по-рано от 6 месеца след диагнозата.

Трябва ли да се изследвам за COVID-19 преди да се ваксинирам?

Не, ако нямате симптоми, не е необходимо да се изследвате преди ваксинация.

Ще имам ли имунитет веднага след имунизацията?

Не. Изследванията показват, че след поставяне на втората доза от двудозовата ваксината обикновено са нужни около 1-2 седмици за изграждането на имунитет срещу COVID-19. За едnodозовата ваксина – периодът е същият.

Коя ваксина срещу COVID-19 е най-добра?

Най-добрата ваксина е тази, която е най-лесно достъпна за Вас! Консултацията с Вашия общопрактикуващ лекар също може да Ви помогне в избора на ваксина.

Действат ли ваксините срещу COVID-19 срещу новите варианти на коронавируса?

Ваксините, които са одобрени до момента, се очаква да осигурят поне известна защита срещу новите варианти на COVID-19.

Разрешени ли са ваксините за деца?

От 3 юни т.г., децата над 12-годишна възраст могат да бъдат ваксинирани срещу COVID-19 с ваксината на производителя Pfizer/BioNTech. Имунизиранието се осъществява по общия ред, като е необходимо единият от родителите да попълни формуляра за информирано съгласие.

Скорошни проучвания на института "Роберт Кох" показват, че децата имат все по-сериозна роля за разпространението на COVID-19. Към момента резултатите показват от проучванията за ефикасността на Comirnaty върху подрастващите показват, че при юноши на възраст 12 до 15 години ефикасността на ваксината е 100%.

Възможно ли е чрез ваксината да се заразя с COVID-19?

Не е възможно ваксината да Ви зарази с COVID-19. Тя не съдържа жив вирус.

Променят ли ваксините човешката ДНК?

Ваксините нямат никакво отношение към ДНК на човека и са безвредни. Ваксините не влизат в ядрото на клетката, където се съхранява човешката ДНК! Това означава, че ваксината по никакъв начин не влияе и не взаимодейства с яйцеклетките и сперматозоидите.

Водят ли ваксините до безплодие?

Не. Ваксините срещу COVID-19 не оказват влияние върху репродуктивното здраве на мъжа и жената.

Къде мога да се ваксинирам срещу COVID-19?

Можете да се ваксинирате в разкритите в страната имунизационни пунктове, при общопрактикуващ лекар, във временните мобилни пунктове за ваксинация, както и, в случай че сте трудноподвижно лице, да заявите желанието си за имунизация в дома, като се обърнете към регионалната здравна инспекция (РЗИ), на чиято територия е населеното Ви място.

Освен това, всеки, който желае да се ваксинира срещу COVID-19, има възможност да попълни електронно своята заявка за ваксинация в онлайн базирана платформа на сайта на Националната здравно-информационна система (НЗИС): <https://his.bg/>.

Ако съм български гражданин и съм ваксиниран с първа доза ваксина срещу COVID-19 в друга държава, мога ли да си поставя втора доза ваксина в България?

В случай че е приложена първа доза на разрешена в Европейския съюз ваксина в друга държава, втората доза може да бъде приложена в България, при положение, че е предоставен документ, от който е виден видът на ваксината, датата на приложението ѝ, имената на ваксинираното лице и са налице данни за лицето, приложило ваксината.

Мога ли да се ваксинирам, ако имам алергия?

Прилагането на ваксините срещу COVID-19 от медицинските специалисти трябва да е в съответствие с Кратката характеристика на всяка една от тях. Те са публично достъпни на електронната страница на Изпълнителна агенция по лекарствата: <https://www.bda.bg/bg>.

Ако съм ваксиниран срещу COVID-19 трябва ли да продължа да спазвам противоепидемичните мерки?

Тъй като се още няма доказателства за ефекта на ваксините върху предаването на вируса и продължителността на имунитета след ваксиниране, е препоръчително спазването на нефармацевтичните мерки (като използване на маски за лице, физическа дистанция и хигиена на ръцете) да продължи.

Трябва да бъдем внимателни, защото все по-често се разпространява невярна информация за ваксините. За да направите своя информиран избор, използвайте достоверни източници на информация. При въпроси можете да се консултирате с Вашия лекар, с регионалната здравна инспекция, която отговаря за населеното Ви място!

! Информация за ваксините срещу COVID-19 може да намерите и на страницата на Единния информационен портал, секция „Ваксини срещу COVID-19“: <https://coronavirus.bg/bg/vaccinations>

Източник: <https://www.mh.government.bg/bg/informaciya-za-grazhdani/informaciya-otnosno-noviya-koronavirus-2019-ncov/>

**След навършване на 60 години
Възрастните трябва да бъдат сред
първите ваксинирани срещу COVID-19.**

Ваксината предпазва от тежко протичане на COVID-19 и смърт, затова благодарение на нея ще бъдете здрави и спокойни

#Ваксините действат

Министерство на Здравеопазването
World Health Organization
EUROPEAN CENTER FOR DISEASE PREVENTION AND CONTROL

**ВАКСИНИТЕ СРЕЩУ COVID-19 СА БЕЗОПАСНИ
И ПРЕДПАЗВАТ ОТ ТЕЖКО
ПРОТИЧАНЕ НА ЗАБОЛЯВАНЕТО**

- Ваксините, с които България провежда имунизационна кампания срещу COVID-19, се използват по цял свят. Те са преминали успешно клинични изпитвания. Доказано е, че отговарят на всички изисквания за качество, безопасност и ефикасност, като другите лекарства.
- Ваксините са тествани първо в лаборатория, включително и върху животни, след това са проведени проучвания сред голям брой доброволци от различни държави, на различна възраст, с или без придружаващи заболявания.
- Ваксините бяха разработени толкова бързо заради сериозната заплаха за общественото здраве.
- По света вече са поставени над 2,7 милиарда ваксини.
- Ваксините са сигурни и ефективни срещу тежко протичане на заболяването.
- Най-важно е ваксина да получат възрастните хора и тези с хронични заболявания, защото рискът от тежко протичане на заболяването и летален край (смърт) при тях е най-висок.
- Ваксинирането дава индивидуална защита, но колкото повече хора се имунизират, толкова по-бързо ще преодолеем пандемията.
- Ваксините са безплатни за всички. Няма значение дали сте здравноосигурен/а или не. Ако желаете да се имунизирате, посетете общопрактикуващ лекар или имунизационен пункт.

Трябва да бъдем внимателни, защото все по-често се разпространява невярна информация за ваксините.

*Важно е да знаете: ваксините **не** заразяват с коронавирус; **не** променят човешката ДНК; чрез ваксинацията **не** се поставя чип в тялото на човека, ваксините **не** водят до безплодие.*

За да направите своя информиран избор, ползвайте достоверни източници на информация. При въпроси можете да се консултирате с Вашия лекар, с регионалната здравна инспекция, която отговаря за населеното Ви място, както и да зададете Вашите въпроси към Министерството на здравеопазването

(тел. 02/9301253 или на имейл адрес: goresh@minzdr.gov.bg)